

ODGOVORNOST V DIGITALNI DOBI

Tatjana Welzer¹, Marjan Družovec¹

¹Univerza v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Koroška cesta 46, 2000 Maribor
tatjana.welzer@um.si, marjan.druzovec@um.si

Odgovornost v digitalni dobi ni nekaj s čimer se ukvarjamo, ko gre kaj narobe, temveč je zahteva o kateri moramo razmišljati pred, med in po izboru rešitev ter med njihovo izvedbo. Odgovornost tudi ne pomeni obtoževanja drugih, temveč pomeni prevzem odgovornosti za sprejete odločitve in zagotavljanje varnega in preglednega okolja. Odgovornost je zavedanje, da so spremembe edina stalnica, v dinamični digitalni dobi, v kateri moramo razumeti drug drugega in zagotoviti razvoj kontekstualnih instrumentov, smernic in drugih politik. S tem ustvarimo zavest o odgovornosti v globalni skupnosti z različnimi deležniki, posredujemo znanje o odgovornosti ter raziskujemo in razvijamo instrumente za odgovornost.

V predstavitvi se bomo osredotočili na odgovornost v povezavi z umetno inteligenco in s poudarkom na etiki. Umetna inteligenca obstaja že desetletja in je vse bolj prisotna v naši družbi, ki se osredotoča na odgovornost in ne le na splošna etična načela, kar kaže tudi na osredotočenost na človeško stran razvoja umetne inteligence ter potrebe po izobraževanju študentov o etiki, še posebej poklicni etiki, ki potrebuje njihovo zavedanje odgovornosti in tudi vključevanje kulturnih razlik.

Poklicna etika so načela, ki urejajo obnašanje posameznika ali skupine v poslovnem okolju. Tako kot vrednote, tudi poklicna etika določa pravila, kako naj se posameznik obnaša do drugih posameznikov in institucij v poklicnem okolju. Ta pravila so za posamezna področja združena v Poklicnih kodeksih etike in ohranjajo najvišje standarde poklicnega obnašanja. Njihove skupne značilnosti so izogibanje navzkrižju interesov, kršitvam zaupnosti in zasebnosti ter kršitvam zakonov kot tudi zagotavljanje znanja za napredujočo tehnologijo, preudarna uporaba informacij in vzdrževanje celovitosti sistemov ter prenos temeljnih etičnih načel v računalniško poklicno delovanje. Seveda pa pravila poklicnih kodeksov niso algoritem za reševanje etičnih problemov, so le osnova za etično odločanje in izkaz odgovornosti za podporo javnemu dobru.

Ključne besede: Odgovornost; Informacijska doba; Digitalna doba; Umetna inteligenca; Etika; Poklicni kodeksi etike

ACCOUNTABILITY IN THE DIGITAL AGE

Accountability in the digital age is not something we deal with when something goes wrong; rather, it is a requirement that we must think about before, during, and after the selection of solutions and their implementation. Accountability does not mean blaming others but taking responsibility for making decisions and ensuring a safe and transparent online environment. Accountability is the awareness that is the only constant in a dynamic digital age, in which we must understand each other and ensure the development of contextual instruments, guidelines and other policies. In doing so, we create

awareness of responsibility in the global community with various stakeholders, impart knowledge about responsibility, and research and develop instruments for responsibility.

We will focus on accountability in connection with artificial intelligence and with an emphasis on ethics, including cultural awareness and professional codes of ethics. These principles govern the behaviour of a person or group of people in a business environment.

Keywords: Accountability; Information Age; Digital Age; Artificial Intelligence; Ethics; Professional Codes of Ethics.